

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Elfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 3 korona
 Égészévre 12 „
 Vidékre: Negyedévre 5 „
 Égészévre 20 „

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 Gászló József.

== Egyesszam ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u 9. — Telefon 275

Felhívás

Debrecen szabadelvűpárti választó polgáraihoz.

Szabadelvű polgárainak!

Pártunk körében a párttagok politikai meggyőződéséből eredt mozgalom indult meg azzal a céllal, hogy a nemzeti követelések mellett nyíltan és határozottan állást foglaljunk.

E cél nagyságát és jelentőségét csökkentenénk, ha szükségét éreznék annak, hogy titeket hosszas indokolással, érvekkel hívjunk fel a jelzett párt manifesztációnál való közreműködésre. A sikert épp azért tartjuk elmaradhatatlannak, mert tudjuk, hogy a nemzeti mozgalomhoz való csatlakozásnak indító okait nem a mi felhívásunk igénytelen szavaiban keresitek, hanem a szíveitek mélyén élő igaz magyar érzésben találjátok fel.

Jöjjetek hát el, szabadelvű polgártársak, a Bika szálló disztermében folyó hó 28-án kedden délután 5 órakor tartandó pártgyűlésre — jöjjön el minden párt tag, akit csak elháríthatlan akadályok nem gátolnak a megjelenésben — hogy annál inpozásabb módon adhassunk kifejezést annak az elszakíthatlan ragaszkodásnak, a melylyel Debrecen szabadelvűpárti választó polgárai a nemzeti követelések megvalósulásának édes reményein csüggenek.

Határozatunkat megküldjük az ország valamennyi választókerületében szervezett szabadelvűpártnak, csatlakozni fog hozzánk minden szabadelvűpárti fia a hazának — e csatlakozás a nemzet osztatlan egészének állásfoglalását fogja betetőzni s az így megnyilvánuló egységes nemzeti akarat meghozza a legszebb honfiai álmok teljesülését.

Magyar zászlót, magyar címet, magyar vezényleti és szolgálati nyelvet hadseregünknek!

Debrecen, 1903 július 27.

A pártgyűlést előkészítő értekezlet.

Az ev. ref. egyház presbiteri gyűlése.

A debreceni ev. ref. egyház presbiteriuma tegnap délelőtt ülést tartott az egyház tanácstermében. — Az ülésen a presbiterok szokatlanul nagy számban jelentek meg. Az egyházi elnök Könyves Tóth Kálmán, a világi pedig Simonffy Imre kir. tan. gondnok volt. Pontban 10 órakor kezdődött az ülés. A múlt jegyzőkönyv hitelesítése után az előadó felolvassa az esperes leiratát a lelkészválasztás ügyében. Az átirat azt mondja, hogy a megüresedett lelkészi állás ne választás, hanem meghívás útján töltsék be. Az esperesi leirathoz elsőnek Márton Imre ügyész szólott. Szerinte nem helyes az esperes leirata, de nem is jogos. Nem jogos, mert nincs törvény az egyház törvénykönyveiben, mely ilyen jogot biztosítana az esperesnek. Helytelen pedig azért, mert a lelkészi állásnak meghívás útján való betöltése nem egyéb a szabadválasztás korlátozásával. Szólok mindig a szabadságért küzdött, azért él, hal s így a szabadság bárminemű korlátozásának már elvből is ellensége. Ezek alapján indítványozza azt, hogy a gyűlés az esperes leiratát fellebbezze meg.

Az ügyész szavaira Jánossy Zoltán lelkész felelt. Ő — ugymond — maga is mindig a szabadválasztás mellett küzdött de az az egyháznál a szó teljes értelmében nincs meg. A lelkészi székbe való meghívás nem egyéb kitüntetésnél, melylyel az egyházi gyűlés egy jeles lelkészt megtisztel. E megtisztetés jogától nem szabad a gyűlést megfosztani. Szélenek a lelkészi állásra való meghívását a tagok kétharmada írta alá. (Felkiáltások: Hamis aláírások.)

Jánossy Zoltán: Maga indítványozta hogy vizsgálja meg egy bizottság az aláírások hitelességét, de ezt akkor nem fogadták el. Kéri a gyűlést szavazás nélkül vegye tudomásul a leiratot, mert igaz az, a mit Márton Imre mondott, hogy t. i. nem ír elő ilyen jogokat az egyházi törvény, de arról sincs szó sehol hogy ehhez az esperesnek joga ne volna.

Indítványozza, hogy ne szavazzanak a leirat felett, mert az szerinte teljesen jogos.

Juhász Ignác szólalt fel azután. Nem fogadja el Márton Imre javaslatát. Szerinte téves az a feltevés, hogy a pályázat útján való betöltés szabadabb a meghívásnál, mert — ugymond — a pályázatnál csak a pályázók közül választhat az egyház, míg a meghívásnál az ország összes lelkészei közül. És könnyen lehet, hogy talán az, ki a meghívásra legérdemesebb volna, bárminő oknál fogva nem pályázik. A kétharmadrész Szelet akarja meghívni, ne gördítsen akadályt ez elé a kisebbség. Csatlakozik Jánossy indítványához.

A következő szónok B. Nagy János volt. Szólok 1867 óta presbiter, de nem tud esetet arra, hogy lelkész lelkész mellett úgy harcoljon, mint ezt nagytiszteletű Jánossy Zoltán ur teszi, illet még ő nem látott. Kéri a gyűlést, ne ellenségeskedjenek, mert ez benn az egyenetlenséget szüli, künn pedig a tekintélyt rongja.

Jánossy Zoltán személyes kérdésben szólal fel. B. Nagy János szavára felelve azt mondja, hogy nem a lelkész küzd a lelkésztárs mellett — amit ugyan nem lehetne rosz néven venni — hanem a presbiter küzd az igaz ügy mellett akkor, mikor szólok Szelet mellett beszél. Tették ezt elődei is nem egyszer s így ezt ő is megrovás nélkül teheti.

Felszólt még Lengyel Imre a Jánossy indítványa mellett, Kovács János az aláírások hamisságát hangsúlyozza, mely kijelentésre Jánossy ismételtén azt feleli, hogy tévedés eszuzhatott be, de visszaélés nem volt.

Acél Géza és Márton Imre felszólalása után az elnök elrendeli a szavazást és kéri a tagokat, hogy azok kik az esperesi leiratot elfogadják és tudomásul veszik igen-nel, a kik pedig ellene vannak nem-mel szavazzanak.

Juhász Ignác kéri, hogy vegyék jegyzőkönyvbe azt, hogy ő, valamint Lengyel Imre és Jánossy Zoltán tiltakoznak a szavazás ellen.

Simonffy elnök kijelenti, hogy ezt jegyzőkönyvbe nem veheti és a szavazást elrendeli.

Az esperes leiratát tudomásul vette 16 presbiter, ellene szavaztak 25-en s így az esperesi leiratot 9 szótöbbséggel megfellebbezte a gyűlés.

A határozat ellen Jánossy Zoltán felebbezett.

Az izgatott hangulatu ülés 1 óra után ért véget.

Balkányi Antal

fényképezési műterme . . .
 PIAC-U. 81.

o o o **Specialista** o o o
 gyermekek felvételekben.

Gyűlések.

* **Az izr. hitközség közgyűlése.** Tegnap délelőtt volt az izr. hitközség közgyűlése az izr. elemi iskolában Reichman Armin hitközségi elnök elnöklése alatt. A közgyűlés jóváhagyta az iskolaudvar kibővítésére szükségessé vált háztelek megvételét. Elfogadja továbbá a templom építésére felvett 300 ezer koronás kölcsönnek évi 3900 korona kamat megtakarítása melletti konvertálását. Ezután a már jóváhagyott építkezéseket módosítja a közgyűlés. Ugyanis az előbbi terv az volt, hogy a Kápolnási utcán tanástermet építtetnek. E helyett javasolja az elnökség, hogy a József kir. herceg utca 26. számú és a hitközség tulajdonát képező ház melletti házteleket vegye meg a hitközség és a két egymás mellett levő területre egy emeletes épületet emeljen, mely nemesak a tanástermet és a hitközségi irodákat foglalná magában, hanem az izr. Szent-Egyet is kapna kényelmes helyiséget és ezeken kívül a pincehelyiségekben pászkasütő műhelyt lehetne létesíteni. Az új épületben még felmaradó helyiségeket ha majd kiadja a hitközség, akkor a lakásbérből a törlesztéseket fizetheti. Az elnökség indítványát a közgyűlés egyhangulag elfogadta és az ülés déli 12 órakor véget ért.

* **A cipész és csizmadia munkások gyűlése.** A nem rég alakult cipész és csizmadia munkások szakegylete tegnap délután tartotta meg első gyűlését, az Ótthon vendéglő termében. A gyűlés elnökéül Ujvári Mihályt, jegyzőül pedig Pap Pétert választották meg. Bokor Mihály volt az első szónok, aki a csizmadia termelő szövetkezetéről beszélt. — Tudomása szerint a szövetkezet igazgatósága úgy nyilatkozott, hogy nem vesz fel munkást, és felkérte a munkásokat, hogy mielőtt bejutnak a szövetkezetbe, lépjenek be az ujonnan alakult együletbe. Stempel Mihály figyelmeztette a munkásokat, hogy maradjanak távol attól a gondolattól, hogy a termelő szövetkezetbe munkába menjenek, mert az igazgatóság csak ki fogja a munkásait zsákmányolni és rossz üzlet menet alkalmával a munkások bérét fogja megesőkeníteni. Ezekkel szemben Madai Imre igazgatósági tag igazolta, hogy az igazgatóság alapszabályaiba felvette, 116 munkásnak felvételét akinek fizetésük ha jó munkaerők lesznek napi 2 kor 40 fillér. Tóth István emelt ezután szót és felkérte a munkásokat, hogy ne hidjenek minden féle beszédnek, majd felolvasta hogy az aradi termelő szövetkezet is kizsákmányolta munkásait, ami szerinte az itteni szövetkezetnél is mihamarabb befog következni. Utánna ismét Madai Imre emelkedett szólásra, és biztosította a munkásokat, hogy ez nem fog bekövetkezni, mert a szövetkezet célja, csak a munkás helyzetét javítani. Tóth Imre ismét ellene beszélt és a munkaadókat zsarnokoknak nevezte és felszólította a munkásokat, hogy ha esetleg be lépnek a szövetkezet kebelébe, csakis tömegesen lépjenek be, mert az esetben, ha az igazgatóság a munkásokat kizsákmányolja, úgy azonnal bérharcba léphetnek. Varga József igazgatósági tag a termelő szövetkezet alapszabályait ismeretle vázlatosan és biztatta a belépésre a munkásokat. — Még

nehányan szóltak ellene, hogy a munkások a szövetkezetben, munkába álljanak, majd Bokor Mihály adta tudtul a gyűlésnek, hogy a szakegylet augusztus 2-án délután 2 órakor esapó utca 17 sz. alatti árucaarnokban össze fog gyűlni, honan testületileg szintén kivonult majd a honvéd temetőbe az ünnepi ünepséghoz, amit a gyűlés tudomásul vett. Ezzel a gyűlés véget is ért.

* **Szabó alkalmazottak gyűlése.** Tegnap délután tartották a szabó munkások és munkásnők egyesületi szervezkedő gyűlésüket a Korona vendéglőben. — A gyűlést Besse István, Werth Ferenc és Soós Endre szabó alkalmazottak hívták össze. Az ülésen Besse István lett az elnök és Földes Nándor pedig a jegyző. Az első szónok Szabó Endre volt, ki a szabómunkások és munkásnők helyzetéről beszélt. Keserűen kifakadt a munkaadók, a közönség, sőt a sajtó ellen is. A szervezkedést ajánlotta hosszabban és igen értelmesen fejtegette Gál István. Elmondja, hogy a szabóalkalmazottak csak úgy védhetik meg érdeküket, ha szövetkeznek, mert a cél — mint már a híres szocialista mondta — egy az egészért és az egész egyért. A szövetkezésnél — ugymond — a női munkásokra is gondolnia kell a szabó alkalmazottaknak. A nők gyengébb szervezettel ugyanazt a munkát végzik, mint a férfiak. Teljesen jogos tehát szerinte a női munkásoknak az egyenjogúság iránti mozgalmuk. Ha a megalakítandó szabó alkalmazottak szervezetében a női munkások nem lennének benne, ha a férfimunkások nem biztosítanak jogokat női kartársaiknak, úgy a szervezet hibás, helytelen és az esetleges bérharcnál vagy bármilyen mozgalomnál a férfi munkások nemesak a munkaadókkal állanak szemközt, hanem munkástársnőkkel is, kik kevesebb díjért nagyobb munkát végeznek, mint a férfiak. A gyűlés tagjai tervbe vették a beszéd hatása alatt a szervezkedést és ez iránt megindítják a szabómunkások és munkásnők körében a mozgalmat. A gyűlésen a rendőrséget Orosz László rendőrfogalmazó és Fehér Mihály rendőrbiztos képviselték, de beavatkozásra nem adtak okot a gyűlésezők s így a gyűlés 6 órakor teljes rendben ért véget.

* **Földmunkások gyűlése.** Az újjászervezett szociáldemokrata párt kebelében alakult kigazdák és földmunkások egylete tegnap délelőtt 10 órakor tartotta meg gyűlését a tizenháromváros-utca 6. számú ház udvarán. A gyűlésen a rendőrséget Dobos József és Bardóc András biztosok képviselték. A gyűlésen Magyar Gyula budapesti szónok 3 órahosszáig beszélt. Beszédében ecsetelte a mezei munkások nyomasztó helyzetét és felszólította a munkásokat, hogy tömörüljenek a szociáldemokrata párt lobogója alá. Majd a jelen politikai helyzetet ismertette. Beszédét az egybegyűlt földmunkások nagy tapsal fogadták. A gyűlés a munkás Himnusz eléneklése mellett a legnagyobb esendben véget ért.

H I R E K.

Napló.

Iparmúzeum nyitva minden vasárnap és ünnepnapon d. e. 9—12-ig.

Augusztus 1, Munkás dalestély a Dobosban este fél 8 órakor.

Július 28 és 29 ipartestületi szakegyletek ülésai. Július 30. d. u. 5 óra ipartestületi rendes hónapos gyűlés.

* **Szadadságon.** A mezőrendőrkapitányság főnöke dr. Könyves Tóth Mihály tb. tanácsnok jövő hó 8-án hat heti szabadságra megy. Szabadságideje alatt a mezőrendőrkapitányt Orosz László rendőrfogalmazó fogja helyettesíteni.

* **Bucuk a fővárosban.** A fővárosban a vizivárosi és serviták belvárosi Szent-Anna templomában tegnap tartották meg a templom védszente tiszteletére a szokásos évi bucsut. A bucsut mindkét templomban délutáni vécsernyével fejezték be. Természetes, hogy nem hiányoztak a bucsu alkalmából megszokott vízgasságok és mulatságok sem az egyházi ájtatosságok után.

* **Péter király koronája.** A pletyka istennője megint életjelt ad magáról. E szerint Péter király állítólag még megválasztása előtt megrendelte egy párisi ékszerkereskedőnél a koronát, sőt a fáma úgy hangzik, hogy a kérdéses párisi műtővő-cég, még jóval Sándor király szerencsétlen halála előtt megkapta azt bizonyos megrendelést.

Fontos kérdés volt a megrendelés teljesítésénél az, hogy milyen legyen a formája a koronának. A legtermészetesebb lett volna, hogy ha a török szultán kincstárában őrzött régi szerb cári koronát kérték volna kölcsön. Azt a régi királyi ékszert, amelyet még Lázár cár viselt Szerbia fénykorában. Erről a koronáról az a hír kering, hogy a benne levő drágaköveket a szultán kizsedette és hamissakkal pótolta. Akár igaz ez a hír, akár nem, annyi bizonyos, hogy a szultán szívesen kölcsön adta volna mintául, de hát erre nem volt szükség, mert Péter király csak 50.000 frankot bocsátott a párisi ékszerésznek rendelkezésére, ebből az összegből pedig teljességgel lehetetlen lett volna azt a gyönyörű régi ékszert utánoztatni. Péter király nem gazdag ember, a szerb államkincstár is alaposan ki van merítve, így hát nem marad más hátra, mint beérni az 50.000 frankos koronával. Hiszen az is csak valami! Milánnak tudvalevőleg semmilyen koronája sem volt. Pedig vágyott rá nagyon.

Fel is fogadta egynehányszor, hogy mihelyt pénzhez jut, azonnal vásárol egy értékes királyi ékszert, de ez a vágya sohasem teljesülhetett. A pénz mindig csak másra kellett, ha volt.

Csak az a csodálatos, hogy Péter király nem babonás ember, legalább erre vall az, hogy annál a cégnél rendelte meg koronáját, amelyik, ámbár nagy gyakorlata van a koronaszállítások terén, éppenséggel nem szerencsés. Ez a cég szállította ugyanis I. Napoleon, III. Napoleon, X. Károly és Lajos Fülöp koronáját. Ezt a négy uralkodót pedig detronizálták.

* **Ménló selejtezés.** A város ménló állományából tegnap délután egy kiküldött bizottság 8 drb. ménlovat, melyet eladásra szántak, selejtezett ki. A bizottság Király Gyula v. tanácsos elnöklése alatt Hutfliész Kázmér lötenyészési bi-

zottsági elnök, Udvarhelyi Géza városi tanácsos, Zöld Mihály, Szücs István, Juhász István bizottsági tagok, Imreffy állatorvos és Markovics Gyula városi ménes mesterből állott. A bizottság délután fél 3 órakor az Eprekerten kezdte meg működését, mely esti 6 óráig tartott. A kiselejtezett mén lovak névszárlistája: Cincér, Demeter, Luli, Lázár, Lira Miska, Merész, Makaes melyek közül a két elsőst ménként adják el, a többi hatot pedig herélten. A két ménnek hagyott lovak egyikét Zöld Mihály a helyszínén nyomban meg is vette.

*** Draga királynőarcsképe.** Egy társaság ötezer frankot ígért Draga királyné arcképeért, mely a királyné hálószobájában függött s a melyet a gyilkos tisztek kardjakkal megrongáltak, amikor a királyné szobájába beronhatak.

*** Eifogott katonaszökevény.** Csekély dolog miatt súlyos felelősséget akasztott önmagának a nyakába Varga Gábor bihar-díószegi illetőségű s a helyben állomásozó 39-ik gyalogezrednél szolgáló közlegény. Szabadságot kapott pár napra ugyanis, de mielőtt szabadságára elment volna, hát állítólag őrmestere — mert a legény ugynevezett extra katoná ruhában akart falujába mindenáron látogatni menni — letiltotta attól. E feletti bosszúságában és esőkönyösségből megszökött itt állomásozó ezredétől, de a csendőrség Bihar-Díószegen szülői házában hamarosan el is fogta a megdöglött katonaszökevényt. Tegnap virradóra kísérte be a bihar-díószegi őrs Gajdos József nevű őrsvezetője a szökevényt Debrecenbe, kit azután tegnap délelőtt a törparancsnokságnak át is adott. Varga Gábort nyomban fogságba tették, hol azután megdöglött tetteinek aligha nem súlyos bűnhődését fogja majd megérni, mert katonáék nagyon szigorúan bánnak ám el és büntetik meg a szökevényeket.

*** A Walesi herceg pezsgője.** Érdekes történetet mond el az angol királyról akkor walesi hercegről egy német orvos, aki 1861-ben Bönigenben a Chalet du Loc Hotelben (Interlaken közelében) keresett üdülést. A szállótulajdonos megmutatta neki a vendégkönyvet, melynek egyik lapjára ez volt írva: Albert Edvárd, Prince of Wales. A walesi herceg látogatását így adta elő a szállodás.

A jelzett napon egy tizenöt tizenhat éves fiú jött fel egyedül, Wengen falun át érkezett; fáradtan állott meg, arca ki volt pirulva s a szállodán olvasható: Englisch spoken felírást nézegette.

— Egy üveg jégbehűtött pezsgőt kérek gyorsan — szólt a fiatalember, a mint belépett.

Angolul választoltam:

— Mit, ön pezsgőt akar inni?

— Természetesen sir — kiáltott fel izgattotán. — Már mondtam. Jól megfogom fizetni, de hideg legyen!

— Sir, nem adhatok, ön fel van fűlve s megáthatna a jégbehűtött pezsgő.

— Mit, ön megtagadja a kérésem? Tudja e, ki vagyok?

— Egy fiatalember, aki nem is sejtí, hogy felhevült állapotban a halált íhatja a hideg italból. Adok önnek sir egy pohár meleg tejet.

— Meleg tejet! szólt megvetőleg a fiatalember. Nsm vagyok én kis gyerek, én walesi herceg vagyok.

— Ha ön walesi herceg, fenség, akkor még növekedik a felelősségem ön iránt. Akkor meg éppen nem adok pezsgőt, a legjobb tejből szolgálak önnek fenség!

Ebben a percben megjelentek a walesi herceg kísérői, akik helyeselték a vendéglős erélyes magatartását s a walesi herceg nem kapott pezsgőt. Azóta csapatostul keresték fel az angolok a vendéglőst, aki az angol trónörökösrel szemben is kötelességtudó volt.

*** Egy kivándorló bajai** Szomorú és érdekes regény az, amelyet egy igen előkelő német ember szenvedett át Amerikában. Lovag F. egykori tüzérhadnagy beleszeretett egy leányba, akit atyja, F. huszárezredes semmiképpen sem akart menyőül elfogadni. Erre a hadnagy leköszönt rangjáról és Braziliába vándorolt. De onnan nemsokára New-Yorkba telepedett át, ahol nyomorba jutott. Nyomorát tetőzte, hogy a felesége megbetegedett. Amikor orvosságot kellett vásárolnia úgy szerzett pénzt, hogy elzalogosította a lakásadója egyik ágytakaróját kilencven fillér összegért. Emiatt bíróság elé került az egykori hadnagy. A bíróság azonban, megindulva a szomorú regényen a kegyelem alkalmazásával hozott ítéletet felmentve a hadnagyot a vád alól. Klasszikus jellemzésére az amerikai bírónak szolgál az a tény, hogy a bíró saját zsebéből fizette meg a kárvaliott panaszos veszteségét.

*** A plagizáló borbély.** Pokoli irodalmi perpatvar folyik most Baján. László Károly bajai borbély népsziművet „szerzett”, „Balaton rózsája” címmel. A szimű a bajai katolikus legényegyletnek ez év április havában rendezett műkedvelői előadásán színpadra is került és pedig nagy hatással. A bajai lapok akkor dicsőimuszakat zengedeztek az írói talentummal megáldott olló és borotva mesteri kezelőjéről, aki ezen felbuzdulva, hamarosan nyomdafesték alá bocsátotta művét, a melyet egy minden művészetért lelkesülő bajai előkelő urnőnek ajánlott. A mecenás urnő — dr. Koller Kálmán — tiszteletképpen egy aranytűt ajándékozott a sziműíró borbélynak. Most jön aztán a dolog esattanója. A sziműíró borbély összeveszett unokabátyjával, aki a Balaton rózsájában csaknem szóról-szóra lemosta a Rózsa Kálmán kiadásában ezeltől 10 évvel megjelent Tulipán királynőjét. A bajai lapokban egyébként olvastuk a plagizáló borbély nyilatkozatát, melyben azt írja unokabátyjáról, hogy följelenti őt rágalmazásért, amiért az róla azt állította, hogy lopott és sikasztott. Mi csak azt szeretnők tudni, hogy csakugyan olyan jó dolog-e az a Tulipán királynő, vagy Balaton rózsája.

*** A piócák jóbarátja.** A kánikulai forróságban éjszaka két óra táján erősen csöngetnek egyik gyógyszerárunk előtt. A patyikus lehető legszebb álmait aludta éppen, következőleg káromkodva sietett ajtót nyitni.

— Mi tetszik? — riadt a künn állóra.

— Van-e piócájuk?

— Van.

— Van-e rajtuk viz?

— Természetesen.

— Akkor helyes, válaszolta az idegen. Vigyázzanak, hogy el ne fogyjon a viz róluk, mert a szegény állatkák elpusztulnak ebben a keserves melegben.

Azzal ruganyos léptekkel folytatta utját tovább — a legközelebbi gyógyszer-tárig.

*** Szobrok kenyérből.** Tuzár Ágoston volt fegyenc, ki kenyérből bámulatos munkákat készít, a mult héten megnyitotta kiállítását. Az érdekes kiállítást, melyen minden tárgy rabkenyérből készült, naponta 5—600 ember látogatja. Tuzár maga tart magyarázatokat a kiállított tárgyakhoz és a magyarázat végén a látogatók előtt készít tetszészerint bármilyen tárgyat kenyérből. A kiállítás reggeli 10 órától este 10-ig nyitva van, mely idő alatt az ügyes fegyenc bárkit ingyen megtanít a kenyérszobrászat művészetére.

Tegnapinap folyamán a kiállításnak 2468 látogatója volt, kik mind csodálkozva hagyták el a kiállítást.

Az Arany Bika kávéházában ma este Rácz Károly zenekara játszik.

Magyar rovásírás.

Igazuk van azoknak, akik azt állítják, hogy Magyarországon a rovásírás még él a nép körében. A belügyminisztérium egy kiküldött bizottsága meggyőződött róla minap, hogy a rovásírás gyakorlati használatban is van, de meggyőződött arról is, hogy bizonyos esetekben többet ér, mint a rendes írás. A dolog így esett:

A belügyminisztériumnak egy kiküldött bizottsága kiszállt Szatmármegye egy községében, hogy a számadásokat revideálja. A községi bíró bevezette a kiküldötteket egy szobába és rámutatott egy nagy rakás botra. A kiküldöttek bámultak és kérdezték, hogy mit jelent sen ez.

— Ez, kérem szépen, a számadás — felelte flegmatikusan a bíró.

A számtiszt megijedt ettől a számadástól. A számtanácsos azonban azon a nézeten volt, hogy itt alighanem minden rendben van és megmagyaráztatta magának a dolgot.

— Ahány utca, annyi bot, folytatta a bíró. — Minden botra fel van írva egy rovással, ki mennyi adót tartozik fizetni és mennyit fizetett.

A hátralékokat is pontosan ki lehetett mutatni a rovásokból. A legnagyobb bot a bíró botja volt és ez szolgált egyszersmind főkönyv gyanánt. — Vette a nagybotot, utcáról-utcaára járt vele és a maga rovásaival ellenőrizte az adófizetéseket. A számtanácsos és a számtiszt meggyőződtek róla, hogy ott a legnagyobb rendben van minden. A pénztárvizsgálat adatai teljesen megegyeztek a rovásos írás adataival. De a kiküldöttek szintén utcáról-utcaára járva meggyőződést szereztek arról is, hogy a botokra rótt adatok pontosak és hiány nélkül valók. Nagyon érdekes, hogy ugyanannak a járásnak szolgabíróját fölfüggesztették, noha az rendesen vezetett könyvet. De a helység bíráját bántódás nem érte, amint hogy nem is érhetne. Ilyenformán tehát a rovásírás csakugyan többet ért ez esetben mint a rendes írás. De lehet, hogy nem is a rendes rovásírásban és a rendes írásban van előny és baj, hanem a lelkiismeretben. Mert ha a községi bíró is oly lelkiismeretlen lett volna, mint a járási szolgabíró, akkor a rovásírás dacára is valószínűleg fölfüggesztették volna.

TÁVIRATOK.

Gyászmise a pápáért.

Róma, jul. 26. A Sz.-Péter templomban, a Gyula kápolnában nagy közönség jelenlétében tartották a negyedik gyászmisét.

Budapest, juli 26. A fővárosban a pápa lelkiüdvéért e hó 28-án, kedden délelőtt 10 órakor tartják meg a vízvárosi Szent-Anna templomban a gyászistentiszteletet nagy egyházi pompával. Ez alkalommal Engessen rekviemjét adják elő.

Biborosok Rómában.

Budapest, jul. 26. Vaszary Kolos hercegprímás ma utazott el Rómába. Kíséretében van Kohl Medárd, Anda György, Berger ceremóniárius és Brünner Matrona zárdafőnöknő. Skerbenszky báró, Bichard, Gibbon, Bacielené biborosok ideérkeztek.

Biborosok ülése Rómában.

Róma, jul. 26. A biborosok mai ülésén 40 biboros vett részt.

Miniszterek az árvizkárosultak között.

Zsolna, jul. 26. Láng Lajos és Darányi Ignác miniszterek ma reggel ide érkeztek. Megtekintették a kiállítás helyét és megígérték, hogy aug. 1-sején a kiállítás megnyitására ide fognak érkezni. A miniszterek ezután az árviz által okozott károkat tekintették meg. — Délben a miniszterek külön vonattal a Tátrába utaztak.

Trencsén, jul. 26. Láng és Darányi miniszterek délután ide érkeztek és meghallgatták az árviz károsultak jelentéseit. Innét a miniszterek Pöstyénbe mennek tovább.

Péter király nagyatyja sirjánál.

Belgrád, juli 26. Péter király ma reggel a miniszterek kíséretében Topolesba utazott, hol részt fog venni a nagyatyja sirjánál tartandó gyászmisén.

Híves gyilkosság.

Máramaros Sziget, jul. 26. E hó 20-án Tomojaga Kozmane gazdag földművesnőt halva találták. Férjét a gyilkosság gyanúja miatt elfogták.

Eltörölt haditörvényszék.

Konstantinápoly, juli 26. A rendkívüli haditörvényszéket, a melyet a szaloniki események után létesítettek, megszüntették.

A vadászati idény alkalmából ajánljuk:

● ● fegyver, töltény ● ●

s mindennemű

vadászati cikk

dus választékát a t. vadász
o urak szives figyelmébe. o

Szent-Királyi Tivadar utódai

BORSOS és LATZKÓ.

Debrecen, városház épület.

Csáthy Ferencz

— könyv-papír és zeneműkereskedő, —
Debrecen II. Egyháztér 2. sz. a nagytemplomnál, ajánlja a t. szülők és nemes tanuló ifjuság szives figyelmébe a nagy szünidőre

10000 kötetből álló

magyar és német kölcsönkönyvtárát.
Bővebb felvilágosítást nyújt a kölcsönkönyvtárjegyzék.

BIOSKOP

ÓRIÁSI KINEMATOGRAPH.

Debreczen — Vásártér.

A nagyhőség miatt mindennap
7 órakor kezdődik a műsor!

Mai műsor:

1. Pokoli ebéd,
2. A csavargó alma,
3. Diakesinyek,
4. Az ördögök játéka,
5. A becsapódott férj,
6. Szerpentin táncz (színezett)
7. Katona párdal (Brabanti Genovéből beszélő kép.)
8. 28 napig szolgálatban (beszélő kép.)
9. A szakács bosszúja,
10. Bikaviadal Madridban 150 méter hosszú,
11. Utcza Tun szban,
12. Az urnó jön,
13. Játzó gyerekek,
14. Rekkenő hőség.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri:

Narten György.

Székelyföldi elsőrangú természetes alkalikus sós savanyuviz.

A „Málnási Mária Forrás”

kiváló köptető és étvágyemelő szer.

Javasolva:

a torok, gége, légső heveny és idült hurutjainál, a tüdőtuberculosis minden stadiumában, a gyomor és bélhuzam hurutos bántalmainál, vérszegénységnél, köszvény és izom csuznál.

Kapható:

Minden gyógyszertárban, drogueriában és
fűszerkereskedésben

Kutkezelőség: **BRASSÓ.**

A magyar kir. belügy Miniszter ur 36890/1902. számú
rendeletével a Málnási Mária Forrás számára a gyógy-
forrás elnevezést engedélyezte.

A külföldi Selters, Glöichenberg, Emsi drágább
vizeket bizonylatok szerint jóval felülmúlja. —
Tiszta, telényi borral, tejjel összeöntve iható.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.